

identifikační údaj (jméno/kód):

Datum:

Podpis:

Varianta B

Za každou správnou odpověď získává uchazeč 5 bodů. Za chybné odpovědi se body neodečítají.

Správnou odpověď označte: ☒

V případě opravy: ■ a nově označit zvolenou variantu křížkem do čtverečku ☒

1) Epos o Gilgamešovi je součástí starověké kultury:

- ☐ A) Indie
- ☐ B) Persie
- ☐ C) Mezopotámie
- ☐ D) Izraele

2) Vyberte správné chronologické pořadí událostí:

- ☐ A) Peršané vítězí v bitvě u Thermopyl – Athény jsou obsazeny římskými legiemi – Sparta nutí rozpustit Athény námořní spolek – Aristotelés učí malého Alexandra Makedonského
- ☐ B) Sparta nutí rozpustit Athény námořní spolek – Peršané vítězí v bitvě u Thermopyl – Athény jsou obsazeny římskými legiemi – Aristotelés učí malého Alexandra Makedonského
- ☐ C) **Peršané vítězí v bitvě u Thermopyl – Sparta nutí rozpustit Athény námořní spolek – Aristotelés učí malého Alexandra Makedonského – Athény jsou obsazeny římskými legiemi**

3) Edikt milánský:

- ☐ A) **zrovnoprávnil křesťanství a tradiční kultury v antickém Římě**
- ☐ B) ukončil papežské schizma smírem avignonského a římského papeže
- ☐ C) vymezil přežívající zbytky pohanství jako nezákonné
- ☐ D) napravit vztahy mezi protestanty a katolíky ve Svaté říši římské

4) Která z dotyčných osobností působila v době, kdy osmanská armáda zvítězila nad křesťanskými vojsky v bitvě u Moháče?

- ☐ A) **Hernan Cortés zastával funkci místodržícího v Novém Mexiku**
- ☐ B) v Anglii vedl král Karel I. válku s parlamentem
- ☐ C) Čingischán vládl Zlaté Hordě
- ☐ D) v Českém království vysílal Jiří z Poděbrad mírové poselstvo po Evropě

5. Co znamenalo vyhlášení interdiktů?

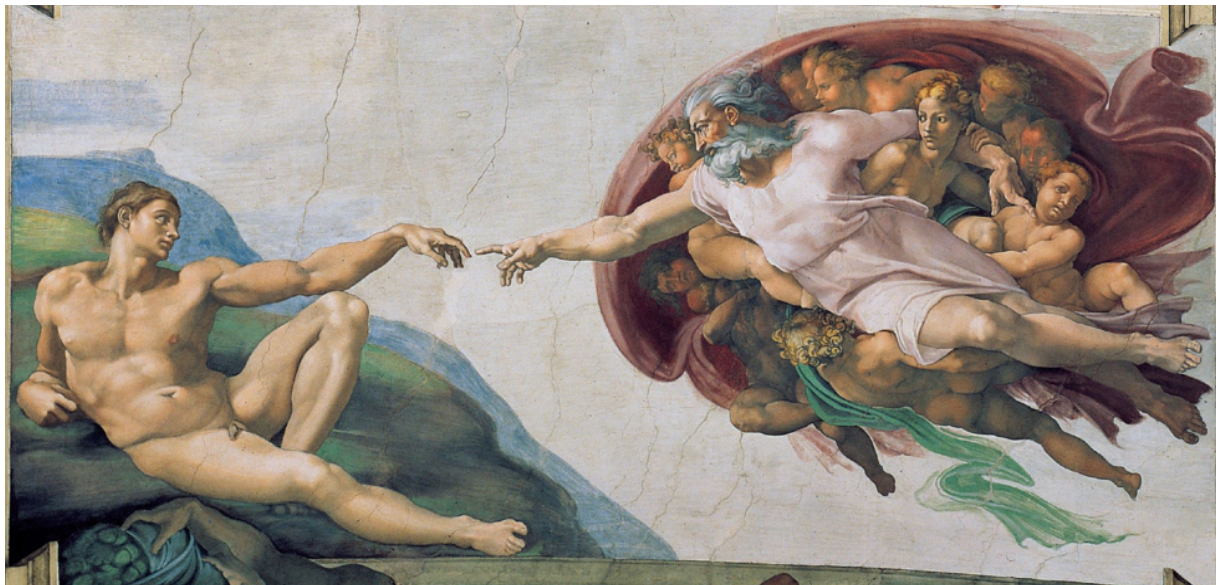
- ☐ A) povinnost respektovat nařízení o hospodářské spolupráci mezi kláštery
- ☐ B) závazek řídit se speciálními výnosy církevních úřadů
- ☐ C) **zákaz konání a vykonávání církevních obřadů**
- ☐ D) právo rozhodovat o obsazení biskupského stolce

6. Co bylo důsledkem vydání následujícího textu?

Nechť je známo, že jsme z těchto příčin a za našeho vědomí, plné moci a královské autority, tímto trvalým a neodvolatelným ediktem odvolali a zrušili, odvoláváme a rušíme edikt krále, našeho řečeného předka, vyhlášený v Nantes v měsíci dubnu roku 1598 v celé jeho šíři. Souhrn jednotlivých článků z druhého května, dekrety k nim vydané a edikt vyhlášený v Nîmes v měsíci červnu roku 1629 prohlašujeme za neplatné, jako by nebyly nikdy přijaty. V důsledku toho chceme a přejeme si, aby všechny chrámy stoupenců řečeného vyznání umístěné v našem království, v našich krajích, zemích a panstvích pod naší vládou byly neprodleně zbořeny.

- ☐ A) Anglický král Jindřich VIII. založil anglikánskou církev
 - ☐ B) český král Ferdinand II. zrušil Rudolfův Majestát a zavedl Obnovené zřízení
 - ☐ C) **Francie Ludvíka XIV. přestala tolerovat hugenoty**
 - ☐ D) Polsko-litevský král Gustav Vasa přestal respektovat náboženskou svobodu varšavské konfederace
-

7. Určete autora a název obrazu:

- ☐ A) Gian Lorenzo Bernini – Odpuštění sv. Petrovi
 - ☐ B) Leonardo da Vinci – Potrestání Jidáše
 - ☐ C) **Michelangelo Buonarroti – Stvoření Adama**
 - ☐ D) Sandro Botticelli – Šalamounovo prozření
-

8. Která z možností obsahuje **logicky chybnou trojici**?

- ☐ A) Marie Stuartovna – skotská královna – 16. století
- ☐ B) Jean Jacques Rousseau – Ženeva – obecná vůle
- ☐ C) **kardinál Richelieu – Francie – sedmiletá válka**
- ☐ D) Ferdinand I. Štýrský– uherský král – potlačení českého stavovského povstání

9. Kdo se během Hilsneriády ostře vymezil proti pověrám a antisemitismu?

- ☐ A) císař František Josef I.
 - ☒ B) **Tomáš Garrigue Masaryk**
 - ☐ C) Alois Jirásek
 - ☐ D) Alfred Dreyfus
-

10. Představte si, že byste jakožto rakouští občané v 19. století jeli z Bukoviny do Kraňska. Mezi kterými dnešními státy byste tehdy cestovali?

- ☐ A) z Polska do Švýcarska
 - ☐ B) z Bulharska do Itálie
 - ☐ C) z Maďarska do Rakouska
 - ☒ D) **z Rumunska do Slovinska**
-

11. Vyberte správnou interpretaci, která výtvarné dílo přiřazuje k pop-artu, tj. uvádí typické znaky tohoto směru:

- ☐ A) vzniká nevýrazné, schematické umění. Hlavní ideou je účelnost, nehledí se na estetiku, ale na praktičnost. Umění je devalvováno na obyčejný předmět.
- ☒ B) **náměty jsou jednoduché, vycházejí z běžného života, umění se stává součástí každodennosti širokých společenských vrstev, často je funkční, vyznačuje se srozumitelností. Objevuje se na předmětech každodenní potřeby, které jsou tak povýšeny na umění.**
- ☐ C) umění se dostává do služeb průmyslové výroby, mění se v pouhý průmyslový design. Preferuje jednoduchost a srozumitelnou barevnost. Rezignuje na estetické cíle.

12. Který z výroků o kontextu habsburského soustátí v 19. století je pravdivý?

- ☐ A) V roce 1848 ztratilo Rakousko v důsledku revoluce trvale Halič a Bosnu s Hercegovinou
 - ☐ B) V roce 1851 byla císařem Františkem Josefem I. odvolána platnost ústavy, čímž byl v Rakousku obnoven absolutismus
 - ☐ C) V roce 1867 porazila pruská, dánská a uherská armáda Rakousko u Hradce Králové
 - ☐ D) V roce 1913 se jednotná Česká agrární strana rozdělila na staročechy a mladočechy
-

13. Která z možností správně charakterizuje konfliktní situaci ve středovýchodní Evropě v letech 1918–1920?

- ☐ A) Maďarští bolševici zabrali vojensky Slovensko, odkud je vyhnala československo-rumunská aliance.
 - ☐ B) Obnovené Polsko bylo poraženo bolševiky a muselo Rusku odstoupit celou Ukrajinu.
 - ☐ C) Horní Slezsko bylo na základě plebiscitu rozděleno mezi Německo a Jugoslávii.
 - ☐ D) Československá vláda si na Rakousku vojensky zajistila připojení Korutan a Štýrska.
-

14. Vyberte významově související trojici pojmů:

- ☐ A) Palachův týden – Několik vět – zásah na Národní třídě
 - ☐ B) Ludvík Vaculík – Několik vět – srpen 1968
 - ☐ C) Václav Havel – Milan Kundera – autorská spolupráce
 - ☐ D) Národní divadlo – Charta 77 – Marta Kubišová
-

15) K jaké události se váže tato fotografie?

- ☐ A) Gándhího solný pochod 1930
- ☐ B) Projev Martina Luthera Kinga 1963
- ☐ C) Nelson Mandela vyhlašuje konec apartheidu 1990
- ☐ D) státní návštěva konžského prezidenta Lumumby v USA 1975

16) O jaký dokument se jedná?

„Jeho zvláště se projevovala nejen při řešení otázek vnitřního života země, ale i v oblasti mezinárodních vztahů Sovětského svazu. Na červencovém plenárním zasedání UV se podrobně projednávaly příčiny vzniku konfliktu s Jugoslávií. Přitom se konstatovala velmi nechvalná úloha generálního tajemníka. Kult jeho osobnosti nabyl takových obřadných rozměrů hlavně proto, že on sám všemožně podněcoval a podporoval glorifikaci své osoby. Svědčí o tom nespočetné skutečnosti. Jedním z nejtypičtějších projevů slavomamu, toho, že postrádal elementární skromnost, je vydání jeho Stručného životopisu, který vyšel v roce 1948...”

- ☐ A) Gorbačovova kritika Brežněvovy zahraniční politiky 1987
 - ☐ B) Stalinova kritika Josipa Broze Tita na I. zasedání Informbyra 1949
 - ☐ C) Gottwaldova kritika Slánského na XIV. sjezdu KSČ 1948
 - ☐ **D) Chruščovova kritika Stalinova kultu osobnosti na XX. sjezdu KSSS 1956**
-

17) Vyberte možnost, kde jsou ve správném pořadí uvedeny mezníky dekolonizačního procesu:

- ☐ A) rok Afriky – nezávislost Maroka a Tuniska - samostatnost Angoly a Mosambiku
- ☐ B) nezávislost francouzské Indočíny – vrácení Hong Kongu Číně – nezávislost Indie a Pákistánu
- ☐ **C) nezávislost Indie a Pákistánu – rok Afriky – samostatnost Angoly a Mosambiku**
- ☐ D) vrácení Hong Kongu Číně – rok Afriky – nezávislost francouzské Indočíny

18) Film *Žert* (1968) konfrontuje diváka:

☐ A) s krutým světem kabaretních vystoupení ve stylu grotesky, která sice večer co večer sklízí u diváků obrovský úspěch, za nimi však nakonec zůstává obrovské množství nejen fyzické bolesti. Na první pohled nevinné žerty diváky ohromují svou lehkostí, protože pády na jevišti jako by nebolely. Protagonisté jako by se ohebností svých těl vymykali anatomickým zákonitostem, jako by necítili bolest, nebo dokonce strach. V zákulisí je ale všechno jiné. Po ohromujícím potlesku se otevírá prostor pro zmučená těla a utrápené duše. Křehkost otloukánků motivuje silnější

k hrubému jednání i v běžném životě. Slabí jsou i mimo jeviště ponižováni a nedovedou se vzepřít těm silnějším. Film ukazuje divákům odvrácenou stranu varietní zábavy, která byla v určité době velmi oblíbená. Nakonec je to ale právě dívka z hlediště, která dokáže tomu nejbídnějšímu z nejbídnějších pomoci.

☐ B) se snahou hlavního hrdiny pomstít se za křivdu, která na něm byla spáchána v době vysokoškolského studia. Kvůli pohlednici s údajně protisocialistickým vzkazem byl vyloučen z komunistické strany, vyhozen ze studií, skončil u pomocných technických praporů a především přišel o svoji lásku. Po letech vyhledá toho, kdo mu zničil život, a rozhodne se svést jeho manželku. Ve chvíli, kdy je pomsta dokonána, a Ludvík nabyde dojmu, že dávná křivda je odčiněna, zjistí ale, že ten, kdo mu zničil život, v daném manželství nežije, má krásnou mladou přítelkyni a žádné provinění necítí. Pomsta se tedy ze sladké mění v trapnou, pozbývá smyslu a Ludvíka vystavuje novým pocitům zmaru a marnosti. Divák je konfrontován s hrdinou, který se stává mentální obětí svého činu a klid a vykoupení nenachází.

☐ C) se situací, kdy původně nevinný žert roztočil kolo událostí, jež vedly až k vraždě všemi oblíbené vysokoškolské studentky. To, co mělo být zábavou, otevřelo prostor pro chladné vyřizování účtů a cestu k naplnění osobních ambicí. Inscenovaný zájem neznámého čtele dovedl studentku Helenu až k nebezpečnému psychopatovi napojenému na StB. Ve snaze zachránit se Helena podepíše spolupráci, neunes ale vědomí, že by měla udávat svoje blízké, spolužáky i učitele a svěří se svojí spolubydlící. Ta její tajemství prozradí a Helena je rázem vystavena opovržení svých nejbližších, vyobcována ze studentské skupiny a i pro StB se svým prozrazením stává bezcennou. Zůstává tak zcela osamocena, a tak se stane snadnou kořistí pro vyšinutého jedince. Napětí příběhu zvyšuje užití retrospektivní kompozice.

☐ D) s patologickými vztahy na pracovišti, kde nikdo nemůže nikomu věřit. Kolegové se vzájemně hlídají, donášejí na sebe, a díky tomu mnozí postupují po karierním žebříčku a získávají finanční benefity. Situace se zkomplikuje ve chvíli, kdy do úřadu nastoupí nová posila. Úředník Ludvík si svým bezelstným a upřímným jednáním brzy získá sympatie většiny kolegů. Vítají jeho vstřícnost, ochotu, iniciativu, začnou se mu svěřovat a přicházejí si pro radu. Jeho obluby si brzy všimne šéf oddělení, který jej chce získat do úzkého kruhu svých věrných. Vysloví proto nabídku, kterou nelze odmítnout. Ludvík se rozhodne vybalancovat situaci prostřednictvím žertu, a tak se ve vhodné chvíli a v předstírané opilosti přizná, že jeho tajným úkolem je na všechny dohlížet. Ačkoli jeho přiznání nikdo nebere vážně, po krátké době se vztahy vyhroť, přátelské vazby se hrouť a Ludvík se stává terčem psychického teroru. Aby si svoji pozici zachránil a získal naději na povýšení, stane se skutečně udavačem a nakonec je nucen přihlížet čistkám, k nimž zadal podnět.